

Diebliffet for Udvalgets Fleertal til at udføre den af det tidligere bebudede Tilbagetagelse af dets Forslag til en Dagsorden, en Tilbagetagelse, som jeg saaledes herved iværksætter paa Udvalgets Fleertals Begne.

Med Hensyn til hvad den høitærede Indenrigsminister igaar yttrede angaaende min Udtalelse om det for mig lidet Forstaaelige i, at Jordfrihedsspørgsmaalet af Regeringen er bragt i Forbindelse med Spørgsmaalet om en Lov angaaende Selveiendoms Fremme, skal jeg endnu tillade mig et Par Bemærkninger. Den høitærede Indenrigsminister meente, at Jordfriheden var en Sag, som var af den største Interesse for hele Landet og for Landbruget i det Hele taget, og ikke blot for Gods-eierne. Men selv om dette nu maatte være rigtigt, saa forholder det sig jo saa, at Loven af 19de Februar 1861 allerede i det Væsentlige har indført Jordfrihed for Selveierne med Hensyn til deres Gaarde. Dersom man vil give dem en endnu større Frihed og gøre deres Gaardes Fordele lig med Hovedgaardsjord, niwel, saa kan man gjøre dette; men det forekommer mig dog, at man helst bør vente med en saadan Lovforanstaltning, indtil engang Selveiendom virkelig er almindelig indført. Naar Jordfrihedens Indførelse fordrer sat i nødvendig Forbindelse med en Lov om Overgangen til Selveiendom, saa kan jeg derfor ikke see rettere, end at det maa være for Godseiernes Skyld. Men saa kommer jo den af mig igaar anførte Betragtning til fuld Gyldighed, at Godseierne nemlig ingen Interesse ville have i en saadan Frihed, naar de virkelig ville sælge deres Gaarde. Naar Gaarden virkelig gaaer over til Selveiendom, har Godseieren efter min Formening ingen Brug for Jordfriheden, og det forekommer mig derfor fremdeles, at Jordfrihedens Indførelse ikke paa nogen Maade kan siges at staae i nogen naturlig Forbindelse med Spørgsmaalet om Fæstes Overgang til Selveiendom. Den ærede foregaaende Taler udtalte sig jo ogsaa ganske i samme Retning, idet han sagde, at Spørgsmaalet om Jordfriheden hørte hjemme i en Lov, der handlede om noget ganske Andet end om Overgang til Selveiendom.

Naar det ærede 1ste Medlem for 9de

Kreds (N. Rasmussen) igaar bemærkede, at han ikke havde kunnet finde, at Udvalgets Fleertal havde givet Grunde, hvorfor det ansaa Grundlaget for det nærværende Lovforslag for at være ubrugbart, da kan jeg dog ikke troe, at dette har været det ærede Medlems Mening. Det kan være, at han finder de Grunde, som Fleertallet i Udvalget har anført, utilstrækkelige, men det kan ganske vist ikke have været hans Mening, at der ikke skulde være anført Grunde. Derimod maa jeg ligeoverfor ham bemærke, at jeg ikke har faaet et Spørgsmaal bevaeret, som jeg har rettet til dem, der vare af samme Mening som han, nemlig det Spørgsmaal, hvorpaa de egentlig grunde deres Overbeviisning om, at Selveiendom virkelig vil blive indført i det Omfang, hvori de vente det, hvis den her foreslaaede Lov kommer ud. Jeg har, som sagt, ikke faaet bevaeret den Indvending, som jeg i saa Henseende har fremsat, nemlig, at der vistnok kan være overmaade megen Tvivl om, hvorvidt ikke Resultatet af den hele Foranstaltning kun vilde blive det, at de Godseiere, der ikke nu ville sælge, fremdeles beholdt deres Gods samlet, men Notabene saa tillige fri for Fæstetvang. Det ærede Medlem for 9de Kreds (N. Rasmussen) bemærkede i sit Foredrag kun, at Lovforslagets § 9 var gaaet ud, men han omtalte ikke, hvad der allerede i Betænkningen er fremhævet, at dets § 8 endnu staaer i samme, og at denne § 8, og navnlig da dens 3die Paragraph, indeholder Bestemmelser, som ganske vist ville kunne føre til det af mig antydede Resultat, til det samme Resultat, som § 9 formodentlig vilde have ført til. Jeg tilstaaer derhos, hvad jeg ogsaa allerede tidligere har udtalt, at der selv om den nævnte Paragraph gik ud, dog findes saadanne Mangler ved det hele Auktionsystem, at man vistnok ingenlunde kan vente noget sikkert Resultat af samme, og navnlig ingenlunde kan vente, at det vil føre til Selveiendom. Den ærede Taler (N. Rasmussen) vilde jo dog imidlertid finde sig i, at vi, naar vi fandt, at Lovforslaget ikke kunde bruges, da stemte imod samme, men han vilde da i saa Fald, at vi selv skulde komme med et andet Forslag til Selveiendoms Fremme, hvorved alt saa det store Formaal alligevel kunde blive